

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 4.1 สถานการณ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย
- 4.2 ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยกับพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว
- 4.3 การวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้แบบจำลอง Multinomial Logit

4.1 สถานการณ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย

ในปัจจุบันนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเอง มีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบที่เปลี่ยนไป คือจะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆน้อยลง(โดยมีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวเฉลี่ยเพียง 2.95 แหล่ง) แต่จะใช้ระยะเวลาเกือบทั้งหมดในการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวเพียง 1 หรือ 2 แหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น ด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปนี้เอง ทำให้นักท่องเที่ยวคำนึงถึงแหล่งท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปมากขึ้น และถ้าเปรียบเทียบระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทแล้ว แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีจำนวนวันพักเฉลี่ยสูงสุด โดยนักท่องเที่ยวจะใช้เวลาในแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ 5-7 วัน รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 3-4 วัน และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 1-2 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยวเฉลี่ย 3,000-3,500 บาทต่อคน/วัน

และเมื่อพิจารณาสถานการณ์ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทแล้ว สามารถสรุปสถานการณ์ได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ความสวยงามในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีผลค่อนข้างมากในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาประเทศไทย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ครองความนิยมในหมู่นักท่องเที่ยว เช่น ภูเก็ต และสมุย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาค

ภาคยุโรป และอเมริกา นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัด กระบี่ ตรัง และเกาะเสม็ดซึ่งเป็นที่ยอดนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวเอเชียอีกด้วย

เสน่ห์ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ นอกจากความสวยงามของทัศนียภาพแล้ว ยังมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ทำมากมาย ไม่ว่าจะเป็น ดำน้ำ ปีนเขา หรือกิจกรรมผจญภัยอื่นๆ โดยเฉพาะกิจกรรมดำน้ำซึ่งเริ่มเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวจากเยอรมนี อิตาลี และสเปน มากขึ้น จากเดิมที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้นิยมการดำน้ำในหมู่เกาะแคริบเบียน และเกาะบาฮาลีในประเทศอินโดนีเซียเท่านั้น

จุดแข็งอีกประการหนึ่งของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของไทยก็คือสามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้ทั้งในช่วงฤดูท่องเที่ยวและนอกฤดูท่องเที่ยว²⁸ โดยเฉพาะช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินับเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของนักท่องเที่ยวกกลุ่ม Wintering²⁹ ซึ่งมักเดินทางหลบอากาศหนาวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร และเยอรมัน

นอกจากแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลแล้ว ยังมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทป่าเขา และน้ำตกในจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย ซึ่งเป็นที่ยอดนิยมของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา

โดยสรุปแล้วแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ยังคงได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวอยู่แล้ว ถึงแม้ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมบางแห่ง เช่น ภูเก็ต หรือ สมุย จะมีภาพลักษณ์ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคาแพง และเริ่มเสื่อมโทรม แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างเร่งปรับปรุง และพัฒนาให้อยู่ในสภาพที่ดีดังเดิม

---

²⁸ฤดูท่องเที่ยว คือ ช่วงครึ่งเดือนหลังของเดือนธันวาคม-ครึ่งเดือนแรกของเดือนมกราคม และเดือนกรกฎาคม-เดือนสิงหาคม

นอกฤดูท่องเที่ยว คือ ช่วงครึ่งเดือนหลังของเดือนมกราคม-เดือนมิถุนายน และเดือนกันยายน-ครึ่งเดือนแรกของเดือนธันวาคม

²⁹Wintering คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อหนีอากาศหนาว และมักพักผ่อนในสถานที่ที่มีอากาศดีและอบอุ่น ในช่วงตั้งแต่ 1ตุลาคม-30เมษายน ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน : จริยญา เจริญสุขใส, "เมื่อนักท่องเที่ยวยุโรปหลบอากาศหนาวมาเมืองไทย." จุลสารการท่องเที่ยว20(มกราคม-มีนาคม 2544) : 47-55.

4.1.2 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากที่สุด โดยกลุ่มประเทศที่ให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและอเมริกา โดยในช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจะได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากนักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศสหราชอาณาจักร สวิสเซอร์แลนด์ เยอรมนี และกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวญี่ปุ่น

อย่างไรก็ตามการขยายตัวของแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้มีแนวโน้มที่ลดลง เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบางแห่งที่นักท่องเที่ยวได้เข้าไปสัมผัสมักจะอยู่ในรูปแบบของการจัดแสดงเท่านั้น แต่ไม่ได้แสดงถึงชีวิตความเป็นอยู่ของวัฒนธรรมท้องถิ่นจริงๆอย่างที่นักท่องเที่ยวคาดหวังไว้ ถึงแม้จะมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบใหม่ในรูปแบบโฮมสเตย์ที่ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับชาวบ้าน แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวก็เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวจากยุโรป และอเมริกาที่เคยท่องเที่ยวในรูปแบบนี้มาแล้ว ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร โดยเฉพาะการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวชาวเอเชียที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นที่เริ่มมีรูปแบบการท่องเที่ยวคล้ายกับนักท่องเที่ยวจากยุโรปและอเมริกามากขึ้น ซึ่งถ้าสามารถประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนให้เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทนี้ได้ คาดว่าน่าจะทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายของแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ในอนาคตได้ต่อไป

4.1.3 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญเป็นอันดับรองของประเทศ โดยแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจคืออุทยานประวัติศาสตร์ และโบราณสถานต่างๆโดยเฉพาะในจังหวัดอยุธยา และสุโขทัย โดยนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากอเมริกา

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ทำรายได้ให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่สูงมากนัก เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทั้งนี้เนื่องจากในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวไม่สูงมาก อีกทั้งยังไม่มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม ซึ่งแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นดำน้ำ หรือการใช้ชีวิตร่วมกับคนในท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้เองทำให้นักท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์มีจำนวนวันพักเฉลี่ยที่ต่ำ อีกทั้งค่าใช้จ่ายที่ใช้ในแหล่งท่องเที่ยวก็ไม่สูงมาก เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ไม่เป็นที่สนใจในหมู่นักท่องเที่ยวมากนัก อาจเป็นเพราะประเทศเพื่อนบ้านของไทยก็มีชื่อเสียงด้านแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และความน่าสนใจของอารยธรรมโบราณด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นนครวัดนครธม ในประเทศกัมพูชา หรือเจดีย์ชเวดากอง ในประเทศพม่า ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วประเทศไทยยังถือเป็นรองในด้านชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์อยู่มาก

อย่างไรก็ตามทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็พยายามเร่งประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ให้มากขึ้น โดยเร่งส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มสีสันให้กับแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะการแสดงแสง สี เสียง ซึ่งก็ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวมากขึ้น แต่สิ่งที่ต้องเร่งพัฒนาโดยด่วนก็คือการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักท่องเที่ยวถึงที่มาความเป็นไปของโบราณสถานต่างๆ ของไทย ซึ่งจุดนี้เองอาจเพิ่มความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวในการเข้าไปเยี่ยมชมได้มากขึ้น

4.1.4 แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการและบันเทิง

แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการและบันเทิง ยังคงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสถานบันเทิงยามราตรีประเภท Bar และ Night Show โดยครั้งหนึ่งของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยจะต้องเคยแวะเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ โดยค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูงสุดในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวต่อครั้งเป็นจำนวนเงินถึง 5,500 บาท/คน และ 75% ของรายได้ที่แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการได้รับเป็นรายได้จากสถานบันเทิงยามราตรี ส่วนแหล่งท่องเที่ยวนันทนาการประเภทอื่นๆ เช่น สวนสนุก ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ จะมีนักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการประมาณ 1 ใน 4 โดยพิพิธภัณฑ์จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจรองจาก Bar และ Night Show

หากพิจารณาเป็นรายประเทศแล้วจะพบว่า Bar และ Night Show เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากนักท่องเที่ยวทุกภูมิภาค แต่เมื่อพิจารณาถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ แล้ว นักท่องเที่ยวจากยุโรป อเมริกา และโอเชียเนีย จะสนใจเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์เป็นอันดับสอง ต่างจากนักท่องเที่ยวชาวเอเชียที่สนใจการเที่ยวสวนสนุกเป็นอันดับรองลงมา

จากการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมาอย่างต่อเนื่อง โดยแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ จะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวยุโรป และอเมริกา

เป็นพิเศษ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวเอเชียยังไม่นิยมแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึง ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติก็เริ่มมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆที่ได้รับความนิยมมากขึ้นนอกเหนือจาก ภูเก็ต และสมุย เช่น กระบี่ ตรัง เกาะช้าง เกาะสมเ็ด โดยจะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวเอเชียเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ได้รับความนิยมในระดับรองลงมา โดยเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามแหล่งท่องเที่ยวทางนันทนาการถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภท Bar และ Night Show ซึ่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้งสูงที่สุด³⁰

4.2 ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยกับพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว

จากการสำรวจพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศจำนวน 300 คน ที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2544 ถึงเดือนมกราคม 2545 พบว่านักท่องเที่ยวมีความประทับใจแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและชุมชนมากที่สุดโดยคิดเป็น 36.72% ของนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจทั้งหมด รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ โดยคิดเป็น 29.84%, 22.62% และ 10.82% ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังสามารถแสดงลักษณะต่างๆของนักท่องเที่ยวได้แก่ ภูมิฐานะ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา ความสนใจ ผู้ร่วมเดินทาง และสื่อที่ได้รับ กับพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวได้ดังต่อไปนี้

³⁰ สถิติตัวเลขในหัวข้อ 4.1 อ้างอิงมาจากโครงการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี 2543 จัดทำโดย กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ภูมิภาค

ภูมิภาค	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
เอเชียตะวันออกเฉียง (45.25%)	27.5%	39.9%	19.6%	13%	100.00%
ยุโรป/โอเชียเนีย (54.75%)	18.56%	34.13%	38.32%	8.98%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจเป็นนักท่องเที่ยวที่มีภูมิภาคอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง 45.25% และอีก 54.75% เป็นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและโอเชียเนีย เมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากทั้ง 2 ภูมิภาคแล้ว พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด คิดเป็น 39.9% ของนักท่องเที่ยวเอเชียตะวันออกเฉียงที่ทำการสำรวจทั้งหมด ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและโอเชียเนียเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด โดยคิดเป็น 38.32% ของนักท่องเที่ยวยุโรปและโอเชียเนียทั้งหมดที่ทำการสำรวจ

ตารางที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ เพศ

เพศ	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
ชาย (64.26%)	20.41%	33.16%	33.67%	12.76%	100.00%
หญิง (35.74%)	26.61%	43.12%	22.94%	7.34%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจเป็นนักท่องเที่ยวเพศชาย 64.26% และอีก 35.74% เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องจากแบบสอบถามที่เก็บได้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละเพศแล้ว พบว่า นักท่องเที่ยวเพศชายมีพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด โดยมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็น 33.67% และ 33.16% ของนักท่องเที่ยวเพศชายที่ทำการ

สำรวจทั้งหมด ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีพฤติกรรมเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด คิดเป็น 43.12% ของนักท่องเที่ยวเพศหญิงที่ทำการสำรวจทั้งหมด

ตารางที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับ อายุ

อายุ	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
ต่ำกว่า 25 ปี (27.21%)	24.10%	33.73%	36.14%	6.02%	100.00%
25-55 ปี (64.92%)	23.74%	36.87%	28.79%	10.61%	100.00%
มากกว่า 55 ปี (7.87%)	8.33%	45.83%	16.67%	29.17%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.3 พบว่า 64.92% ของนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-55 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีวัยอยู่ในช่วงดังกล่าวเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยมากที่สุด³¹ จึงทำให้มีจำนวนตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 25-55 ปี มากตามไปด้วย รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และมากกว่า 55 ปี คิดเป็น 27.21% และ 7.87% ตามลำดับ แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแต่ละช่วงอายุ พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี เลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด คิดเป็น 36.14% ของนักท่องเที่ยวที่อายุน้อยกว่า 25 ปีที่ทำการสำรวจทั้งหมด รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่อยู่ในช่วงอายุดังกล่าวยังเป็นช่วงวัยรุ่นที่ชื่นชอบกิจกรรมที่ท้าทายและผจญภัย เช่น ดำน้ำ ปีนเขา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่มีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-55 ปี และมากกว่า 55 ปี จะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-55 ปี จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นอันดับสอง ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 55 ปี จะเลือกแหล่งเที่ยวนันทนาการเป็นอันดับสอง รองจากแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน

³¹ อ้างจาก : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กองสถิติและวิจัย, รายงานสถิตินักท่องเที่ยวปี 2543 (กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543).

ตารางที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ อาชีพ

อาชีพ	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
กลุ่มที่ 1 (43.93%)	22.39%	38.06%	28.36%	11.19%	100.00%
กลุ่มที่ 2 (9.51%)	6.90%	41.38%	27.59%	24.14%	100.00%
กลุ่มที่ 3 (3.61%)	27.27%	36.36%	36.36%	-	100.00%
กลุ่มที่ 4 (25.25%)	29.87%	37.66%	23.38%	9.09%	100.00%
กลุ่มที่ 5 (17.70%)	20.37%	29.63%	42.59%	7.41%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

- กลุ่มที่ 1 คือนักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร
- กลุ่มที่ 2 คือ นักท่องเที่ยวที่เกษียณอายุ และไม่ได้ประกอบอาชีพ
- กลุ่มที่ 3 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพแม่บ้าน
- กลุ่มที่ 4 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง
- กลุ่มที่ 5 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา

จากตารางที่ 4.4 พบว่านักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจอยู่ในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหารมากที่สุด โดยนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้คิดเป็น 43.93% ของนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจทั้งหมด รองลงมาคือนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระดับกลาง ลำดับต่อมาก็คือกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา, กลุ่มวัยเกษียณอายุ/ไม่ได้ประกอบอาชีพ และกลุ่มแม่บ้าน โดยคิดเป็นสัดส่วน 25.25%, 17.70%, 9.51%, และ 3.61% ตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มอาชีพแล้ว พบว่านักท่องเที่ยวในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาเลือกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากที่สุด โดยคิดเป็น 42.59% ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่ทำการสำรวจทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

มีกิจกรรมที่ทำหาย และเสี่ยงผจญภัยมากกว่า เช่น ดำน้ำ ปีนเขา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักเรียน/นักศึกษาชื่นชอบและให้ความสนใจ ในขณะที่นักท่องเที่ยวนอกกลุ่มอื่นๆจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด

ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ รายได้

รายได้ (เหรียญสหรัฐฯ/ปี)	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
ต่ำกว่า 10,000 (16.39%)	26.00%	32.00%	32.00%	10.00%	100.00%
10,000-20,000 (19.02%)	20.69%	41.38%	32.76%	5.17%	100.00%
20,001-30,000 (23.61%)	25.00%	41.67%	23.61%	9.72%	100.00%
30,001-40,000 (12.13%)	21.62%	32.43%	35.14%	10.81%	100.00%
มากกว่า 40,000 (28.85%)	20.45%	34.09%	29.55%	15.91%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.5 พบว่านักท่องเที่ยงที่ทำการสำรวจเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยงที่มีรายได้สูง คืออยู่ในช่วงมีรายได้อยู่ในช่วง 30,001-40,000เหรียญสหรัฐฯ/ปี คิดเป็น 12.13% และมากกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐฯ/ปี คิดเป็น 28.85% เป็นนักท่องเที่ยงที่มีรายได้ในระดับปานกลาง คืออยู่ในช่วง 10,001-20,000เหรียญสหรัฐฯ/ปี 19.02% และ 20,001-30,000เหรียญสหรัฐฯ/ปี คิดเป็น 23.61%, ของนักท่องเที่ยงที่ทำการสำรวจทั้งหมด ในขณะที่เป็นนักท่องเที่ยงในกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ คือน้อยกว่า10,000เหรียญสหรัฐฯ/ปี 16.39% ของนักท่องเที่ยงที่ทำการสำรวจทั้งหมด และเมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มรายได้ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยส่วนใหญ่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากที่สุด ยกเว้นนักท่องเที่ยงในกลุ่มรายได้ 30,001-40,000เหรียญสหรัฐฯ/ปี จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
ต่ำกว่าปริญญาตรี (29.18%)	14.61%	40.45%	30.34%	14.61%	100.00%
ปริญญาตรีขึ้นไป (70.82%)	25.93%	35.19%	29.63%	9.26%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.6 พบว่า 70.82% ของนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในขณะที่อีก 29.18% จบการศึกษาด้านต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม พบว่ามีพฤติกรรมคล้ายกัน คือจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด และรองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีนักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาด้านต่ำกว่าระดับปริญญาตรีเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชน 40.45% ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ 35.19%

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ความสนใจ

ความสนใจ	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
ประวัติศาสตร์/โบราณ (12.13%)	81.08%	16.22%	2.70%	-	100.00%
สังคม/ชุมชน/วัฒนธรรม (45.57%)	23.02%	56.83%	12.23%	7.91%	100.00%
ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม (27.54%)	2.38%	14.29%	83.33%	-	100.00%
สิ่งบันเทิง/ทันสมัย (14.75%)	11.11%	33.33%	6.67%	48.89%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจมีความสนใจเรื่องสังคม/ชุมชน/วัฒนธรรมมากที่สุด โดยคิดเป็น 45.57% รองลงมาคือมีความสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อม/ธรรมชาติ 27.54% และสนใจเรื่องสิ่งบันเทิง/ทันสมัย และประวัติศาสตร์โบราณรองลงมาตามลำดับ โดยคิดเป็น 14.75% และ 12.13% ของนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจทั้งหมด หากเปรียบเทียบพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม พบว่าตรงกับสมมติฐานของการศึกษา คือนักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งที่น่าสนใจให้มีความสนใจ โดยจะพบว่า 81.08% ของนักท่องเที่ยวที่สนใจเรื่องประวัติศาสตร์/โบราณเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และ 56.83% ของนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเรื่องสังคม/ชุมชน/วัฒนธรรมจะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน ในขณะที่เดียวกัน 83.33% ของนักท่องเที่ยวที่สนใจเรื่องธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อมจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และ 48.89% ของนักท่องเที่ยวที่สนใจเรื่องสิ่งบันเทิง/ทันสมัยจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวบันเทิงนันทนาการเช่นกัน

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ผู้ร่วมทาง

ผู้ร่วมทาง	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
มาลำพัง (47.87%)	21.23%	36.30%	30.14%	12.33%	100.00%
เพื่อน (32.46%)	25.25%	36.36%	30.30%	8.08%	100.00%
คู่รัก (7.21%)	22.73%	31.82%	31.82%	13.64%	100.00%
ครอบครัว/ญาติ/อื่นๆ (12.46%)	21.05%	42.11%	26.32%	10.53%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.8 พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักเดินทางเพียงลำพัง โดยคิดเป็น 47.87% ของนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจทั้งหมด รองลงมาคือเดินทางกับเพื่อน ครอบครัว/ญาติ และคู่รัก โดยคิดเป็น 32.46% 12.46% และ 7.21% ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบนักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมทางที่แตกต่างกันกับพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวแล้ว พบว่าไม่แตกต่างกันมากนัก นั่นคือนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด และรองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สาเหตุอาจเนื่องมาจากตัวอย่างที่เก็บมาได้เลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวก็มักขึ้นกับลักษณะผู้ร่วมเดินทางเป็นสำคัญ

ดังนั้นแนวโน้มของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ลักษณะของผู้ร่วมเดินทาง จึงน่าจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวโน้มพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวม

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ สื่อที่ให้ข้อมูล

สื่อที่ให้ข้อมูล	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				รวม
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
เพื่อน/ญาติ (33.60%)	26.37%	33.33%	33.30%	7.00%	100.00%
ททท. (4.43%)	29.36%	47.04%	11.80%	11.80%	100.00%
บริษัทท่องเที่ยว (9.63%)	29.65%	27.25%	27.25%	15.85%	100.00%
วิทยุ/โทรทัศน์ (4.42%)	17.60%	41.20%	41.20%	-	100.00%
หนังสือนำเที่ยว/ สิ่งพิมพ์ (44.79%)	26.20%	32.50%	34.30%	7.00%	100.00%
อินเทอร์เน็ตและอื่นๆ (3.13%)	25.00%	16.66%	41.66%	16.68%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักท่องเที่ยวจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากหนังสือนำเที่ยว/สิ่งพิมพ์ มากที่สุด โดยมีนักท่องเที่ยวที่ได้รับข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวจากสื่อประเภทนี้ 44.79% รองลงมาจะได้รับข้อมูลจากคำบอกเล่าของเพื่อน/ญาติคิดเป็น 33.60% เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับสื่อที่ให้ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวแล้ว พบว่า สื่อประเภทหนังสือนำเที่ยวและสิ่งพิมพ์ มีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากที่สุด โดยมีนักท่องเที่ยวที่ได้รับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากหนังสือนำเที่ยวเลือกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ 34.30% ในขณะที่สื่อประเภทอื่นๆจะมีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาพลักษณ์ของประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจุดขายของการท่องเที่ยว ดังนั้น หนังสือนำเที่ยว หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งเป็นสื่อที่ให้ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวที่หาได้ง่ายและนักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด จึงมักลงเรื่องราวของประเทศไทยที่เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สื่อประเภทนี้มีผลต่อการเลือก

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน ซึ่งยังไม่เป็นที่คุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยวเท่ากับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จึงยังไม่ค่อยมีเรื่องราวลงในหนังสือแนะนำเที่ยวหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆมากนัก ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงอาจรู้จักแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชนผ่านสื่อประเภทอื่นๆมากกว่า

จากตารางที่ 4.1 – 4.9 ข้างต้นนี้เป็นตารางที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว จากข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บมาได้

สำหรับตารางที่ 4.10 – 4.12 ที่จะนำเสนอต่อไป เป็นการนำข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บมาได้ มาแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษา ซึ่งจากข้อมูลที่เก็บมาได้พบว่ามี ความเกี่ยวข้องกันระหว่างปัจจัยทั้งสาม ซึ่งได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับ อาชีพของนักท่องเที่ยว

อาชีพ	รายได้(เหรียญสหรัฐ/ปี)					รวม
	ต่ำกว่า10,000	10,000-20,000	20,001-30,000	30,001-40,000	มากกว่า40,000	
กลุ่มที่ 1	2.99%	14.93%	23.13%	16.42%	42.54%	100.00%
กลุ่มที่ 2	-	24.14%	17.24%	6.90%	51.72%	100.00%
กลุ่มที่ 3	9.09%	27.27%	36.36%	18.18%	9.09%	100.00%
กลุ่มที่ 4	10.39%	31.17%	32.47%	14.29%	11.69%	100.00%
กลุ่มที่ 5	68.52%	7.41%	12.96%	-	11.11%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

- กลุ่มที่ 1 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ ทหาร
- กลุ่มที่ 2 คือ นักท่องเที่ยวที่เกษียณอายุ และไม่ได้ประกอบอาชีพ
- กลุ่มที่ 3 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพแม่บ้าน
- กลุ่มที่ 4 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง
- กลุ่มที่ 5 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักท่องเที่ยวที่อยู่ในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ/เกษียณอายุ เป็นนักท่องเที่ยวที่จัดว่ามีรายได้อยู่ในระดับสูง โดย 42.54% ของผู้ที่อยู่ในกลุ่มผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/

ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหารจะมีรายได้มากกว่า40,000เหรียญสหรัฐ/ปี ในขณะที่เดียวกัน 51.72% ของนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ/เกษียณอายุจะมีรายได้มากกว่า40,000เหรียญสหรัฐ/ปี ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่อยู่ในกลุ่มอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง และกลุ่มแม่บ้านจัดเป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับปานกลาง โดย 32.47% ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มพนักงาน-ลูกจ้างจะมีรายได้ 20,001-30,000 เหรียญสหรัฐ/ปี และ 36.36% ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มแม่บ้านจะอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 20,001-30,000 เหรียญสหรัฐ/ปี ในขณะที่เดียวกันนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาส่วนมากจะมีรายได้ในระดับต่ำ โดย 68.52% ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มดังกล่าวมีรายได้น้อยกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐ/ปี

จะเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ และอาชีพของนักท่องเที่ยวข้างต้น มีความสอดคล้องกับการแบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ โดยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร จัดเป็นนักท่องเที่ยวในกลุ่มตลาดบน ที่มีรายได้และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูง ในขณะที่นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง จัดเป็นนักท่องเที่ยวในกลุ่มตลาดล่างที่มีรายได้และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่สูงมากนัก ส่วนนักท่องเที่ยวในกลุ่มเกษียณอายุจัดเป็นนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูง และมีเวลาว่างมาก ส่วนกลุ่มแม่บ้าน และนักเรียน/นักศึกษา ถึงแม้จะมีรายได้ไม่สูงมาก แต่เป็นตลาดที่มีศักยภาพของไทย เนื่องจากมีเวลาว่างมาก และมีแนวโน้มการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นจำนวนมากขึ้น หากดูจากผลการทดสอบความเป็นอิสระระหว่างตัวแปรรายได้และอาชีพ(ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวก ค.ที่ 1) ก็พบว่ารายได้และอาชีพของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการศึกษาของนักท่องเที่ยว

ระดับการศึกษา	รายได้(เหรียญสหรัฐ/ปี)					รวม
	ต่ำกว่า10,000	10,000-20,000	20,001-30,000	30,001-40,000	มากกว่า40,000	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	26.97%	26.97%	22.47%	6.74%	16.85%	100.00%
ปริญญาตรีขึ้นไป	12.04%	15.74%	24.07%	14.35%	33.80%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

จากตารางที่4.11 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะมีรายได้สูง โดย 33.80% ของผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีรายได้มากกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐ/ปี ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จะมีรายได้อยู่ในระดับล่างคือช่วงรายได้ต่ำกว่า 10,000-20,000 เหรียญสหรัฐ/ปี เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง(ดูรายละเอียดในตารางภาค

ผนวก ค. ที่ 2) พบว่ารายได้ และการศึกษาของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน โดยนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงมักจะอยู่ในกลุ่มที่มีรายได้สูงตามไปด้วย

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับ อาชีพของนักท่องเที่ยว

ระดับการศึกษา	อาชีพ					รวม
	กลุ่มที่1	กลุ่มที่2	กลุ่มที่3	กลุ่มที่4	กลุ่มที่5	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	12.36%	16.85%	7.87%	41.57%	21.35%	100.00%
ปริญญาตรีขึ้นไป	56.94%	6.48%	1.85%	18.52%	16.20%	100.00%

ที่มา : จากการสำรวจแบบสอบถาม

- กลุ่มที่ 1 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร
- กลุ่มที่ 2 คือ นักท่องเที่ยวที่เกษียณอายุ และไม่ได้ประกอบอาชีพ
- กลุ่มที่ 3 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพแม่บ้าน
- กลุ่มที่ 4 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง
- กลุ่มที่ 5 คือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา

จากตารางที่ 4.12 พบว่านักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร โดยคิดเป็น 56.94% ของนักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง โดยคิดเป็น 41.57% ของนักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และเมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับการศึกษา กับอาชีพ(ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวก ค.ที่ 3) ก็พบว่าระดับการศึกษาและอาชีพของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน และถ้าดูจากตารางที่ 4.10 ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ และอาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร ส่วนมากจะมีรายได้มากกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐฯ/ปี ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง จะมีรายได้ในระดับปานกลาง คืออยู่ในช่วง 10,000-30,000 เหรียญสหรัฐฯ/ปี

จากตารางที่ 4.10-4.12 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับสูง ส่วนมากจะมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และในขณะเดียวกันก็จะเป็นนักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร

ราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหารด้วย ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับปานกลาง ส่วนมากจะมีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และอยู่ในกลุ่มอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง และจากความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้งสามทำให้ผู้ศึกษาต้องนำปัจจัยดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อหาแบบจำลองที่เหมาะสมในการกำหนดพฤติกรรมกาเลือกแหล่งท่องเที่ยวด้วย

4.3 การวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกาเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมกาเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศโดยใช้เครื่องมือทางสถิติคือ Multinomial Logit โดยอาศัยวิธี Maximum Likelihood Estimation ในการประมาณค่า ทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อพฤติกรรมกาเลือกแหล่งท่องเที่ยว และทำให้ทราบค่าความน่าจะเป็นของการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ และจากที่กล่าวไว้ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อ 3.1.3 แล้วว่า แบบจำลอง Multinomial Logit เป็นแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดอรรถประโยชน์(Utility) ซึ่งคุณสมบัติที่สำคัญของอรรถประโยชน์ คือเป็นค่าที่ไม่มีหน่วยและไม่มี ความหมายในตัวเอง แต่จะมีความหมายก็ต่อเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าอรรถประโยชน์ของทางเลือกอื่น ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้แบบจำลอง Multinomial Logit ต้องมีลักษณะในรูปแบบของการเปรียบเทียบด้วย ดังนั้นค่า P_{ji} ในสมการที่(15) จึงเป็นค่าความน่าจะเป็น(Probability)ของโอกาสที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศคนที่ i จะเลือกประทับใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ซึ่งแต่ละค่านั้นจะต้องนำไปเปรียบเทียบกับค่าความน่าจะเป็นในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภท $j=4$ ซึ่งกำหนดให้เป็นค่า Baseline Catagory โดยสามารถแสดงแบบจำลองในรูปทั่วไปได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Z_{ji} = \log \frac{P_{ji}}{P_{4i}} = & + b_{j1} \text{Inc}1_i + b_{j2} \text{Inc}2_i + b_{j3} \text{Inc}3_i + b_{j4} \text{Inc}4_i \\
 & + b_{j5} \text{Occ}1_i + b_{j6} \text{Occ}2_i + b_{j7} \text{Occ}3_i + b_{j8} \text{Occ}4_i \\
 & + b_{j9} \text{Sex}_i + b_{j10} \text{Age}_i + b_{j11} \text{Edu} + b_{j12} \text{Zone}_i \\
 & + b_{j13} \text{Int}1_i + b_{j14} \text{Int}2_i + b_{j15} \text{Int}3_i \\
 & + b_{j16} \text{Source}1_i + b_{j17} \text{Source}2_i + b_{j18} \text{Source}3_i + b_{j19} \text{Source}4_i + b_{j20} \text{Source}5_i \\
 & + b_{j21} \text{Partner}1_i + b_{j22} \text{Partner}2_i + b_{j23} \text{Partner}3_i \\
 & + b_{j24} \text{Time}_i \quad \dots\dots(15)
 \end{aligned}$$

แบบจำลองที่ได้จะนำเสนอทิศทางและผลกระทบของตัวแปรต่างๆที่มีต่อพฤติกรรม การเลือกแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากขนาด และเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร ซึ่งสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมาณค่า นั้นจะไม่ได้แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ กำหนดให้มีการเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วยของตัวแปร แต่จะบอกเพียงว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นมีความมากหรือน้อยเพียงไรเท่านั้น³² สำหรับการวัดความเหมาะสมของตัวแปรจะพิจารณาจากค่า T-test³³(รายละเอียดการคำนวณค่า T-stat ดูในภาคผนวก ข.) ส่วนการวัดความเหมาะสมของแบบจำลอง จะพิจารณาจากค่า Mc-Fadden R² (ซึ่งถ้ามีค่ามากกว่า 0.2 ขึ้นไปก็อยู่ในระดับที่ยอมรับได้)³⁴ และค่า Overall Percentage(เปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการประมาณค่า)³⁵ โดยจะแสดงรายละเอียดของตัวแปรต่างๆไว้ในตารางที่ 4.13

³² อ้างจาก : Peter Kennedy, A Guide to Econometrics, 4th Ed. (Blackwell Published Ltd.,1999).

³³ ค่า T-test เป็นค่าที่ใช้ทดสอบว่าตัวแปรที่ใช้มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ผลของแบบจำลองหรือไม่ ถ้าค่า t-test ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า t-stat ที่ระดับนัยสำคัญ แสดงว่าตัวแปรที่นำมาใช้ทดสอบมีอิทธิพลในการพยากรณ์แบบจำลอง ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน : Gujarati, Damodar N. , Basic econometrics, 3rd Ed.(New York : McGraw – Hill, 1995).

³⁴ค่า Mc-Fadden R² เป็นค่าที่ใช้ในการทดสอบว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นมานั้นสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้มากน้อยเพียงใด โดยมีค่าคล้ายกับค่า R² ในแบบจำลองถดถอยทั่วไป ซึ่งถ้ามีค่ามากกว่า 0.2 ขึ้นไปก็อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อ้างจาก: วิชาญ เอกรินทรากุล, “ลักษณะการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะในกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534).

³⁵ ค่า Overall Percentage เป็นค่าที่เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนทางเลือกที่เกิดขึ้นจริง กับจำนวนทางเลือกที่พยากรณ์ได้จากแบบจำลอง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าแบบจำลองที่ได้มีความถูกต้องในการพยากรณ์ใกล้เคียงกับความเป็นจริงกี่เปอร์เซ็นต์ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน : กัลยา วาณิชย์บัญชา,การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวด้วย SPSS for Windows, พิมพ์ครั้งที่ 1(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2544).

ตารางที่ 4.13 คำจำกัดความของตัวแปรต่างๆที่ใช้ในแบบจำลองพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว

ตัวแปร	สัญลักษณ์และคำจำกัดความ
โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยว	$j = 1$ ด้านักท่องเที่ยวเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ $j = 2$ ด้านักท่องเที่ยวเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม $j = 3$ ด้านักท่องเที่ยวเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ $j = 4$ ด้านักท่องเที่ยวเลือกแหล่งเที่ยวนันทนาการ กำหนดให้โอกาสในการเลือกแหล่งเที่ยวนันทนาการเป็นค่า Baseline Category
อายุ	Age เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ
จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยมาท่องเที่ยวประเทศไทย	Time เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ
รายได้	$Inc1 = 1$ ด้านักท่องเที่ยวมีรายได้มากกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี $= 0$ อื่นๆ $Inc = 1$ ด้านักท่องเที่ยวมีรายได้ระหว่าง 30,001 – 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี $= 0$ อื่นๆ $Inc3 = 1$ ด้านักท่องเที่ยวมีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 เหรียญสหรัฐต่อปี $= 0$ อื่นๆ $Inc4 = 1$ ด้านักท่องเที่ยวมีรายได้ระหว่าง 10,000 – 20,000 เหรียญสหรัฐต่อปี $= 0$ อื่นๆ กำหนดให้นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐต่อปี ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับต่ำเป็นกลุ่มอ้างอิง (มีค่าเท่ากับ 0)
ภูมิลำเนา	$Zone = 1$ ด้านักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ในเอเชียตะวันออก $= 0$ ด้านักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ในยุโรป และโอเชียเนีย
เพศ	$Sex = 1$ ด้านักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย $= 0$ ด้านักท่องเที่ยวเป็นเพศหญิง

ตารางที่ 4.13 คำจำกัดความของตัวแปรต่างๆที่ใช้ในแบบจำลองพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว(ต่อ)

ตัวแปร	สัญลักษณ์และคำจำกัดความ
ระดับการศึกษา	Edu = 1 ถ้านักท่องเที่ยวจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป = 0 ถ้านักท่องเที่ยวจบการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี
อาชีพ	Occ1 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวมีอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร = 0 อื่นๆ Occ2 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวเกษียณอายุ และ ไม่ได้ประกอบอาชีพ = 0 อื่นๆ Occ3 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวมีอาชีพแม่บ้าน = 0 อื่นๆ Occ4 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวมีอาชีพพนักงาน-ลูกจ้าง = 0 อื่นๆ กำหนดให้นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาเป็นกลุ่มอ้างอิง (มีค่าเท่ากับ0)
ความสนใจ	Int1 = ถ้านักท่องเที่ยวสนใจเรื่องประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/สถาปัตยกรรมโบราณ = 0 อื่นๆ Int2 = ถ้านักท่องเที่ยวสนใจเรื่องสังคม/ชุมชน/วัฒนธรรม = 0 อื่นๆ Int3 = ถ้านักท่องเที่ยวสนใจเรื่องธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม = 0 อื่นๆ กำหนดให้นักท่องเที่ยวที่สนใจเรื่องบันเทิง/ทันสมัย/นันทนาการเป็นกลุ่มอ้างอิง (มีค่าเท่ากับ0)
ผู้ร่วมทาง	Partner1 = ถ้านักท่องเที่ยวเดินทางมากับครอบครัว/ญาติ = 0 อื่นๆ Partner2 = ถ้านักท่องเที่ยวเดินทางมากับเพื่อน = 0 อื่นๆ Partner3 = ถ้านักท่องเที่ยวเดินทางมากับคูรัก = 0 อื่นๆ กำหนดให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเพียงลำพัง เป็นกลุ่มอ้างอิง (มีค่าเท่ากับ0)

ตารางที่ 4.13 คำจำกัดความของตัวแปรต่างๆที่ใช้ในแบบจำลองพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว(ต่อ)

ตัวแปร	สัญลักษณ์และคำจำกัดความ
สื่อที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว	Source1 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลจากเพื่อน/ญาติ = 0 อื่นๆ Source2 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย = 0 อื่นๆ Source3 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลจากบริษัทท่องเที่ยว = 0 อื่นๆ Source4 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลจากทางวิทยุ/โทรทัศน์ = 0 อื่นๆ Source5 = 1 ถ้านักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลจากหนังสือนำเที่ยว/สิ่งพิมพ์ต่างๆ = 0 อื่นๆ กำหนดให้นักท่องเที่ยวที่ได้รับข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและอื่นๆเป็นกลุ่มอ้างอิง (มีค่าเท่ากับ 0)

จากที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 4.2 แล้วว่าตัวแปรรายได้ อาชีพ และระดับการศึกษามีความเกี่ยวข้องกัน ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าควรนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณา เพื่อให้ได้แบบจำลองที่เหมาะสมในการกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว โดยจะพิจารณาจากความเหมาะสมของแบบจำลอง จากตารางที่ 4.14 , 4.15 และ 4.16

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบจำลองจากค่า Mc-Fadden R^2 พบว่าค่า Mc-Fadden R^2 จากแบบจำลองในตารางที่ 4.14 , 4.15 และ 4.16 ที่ไม่นำตัวแปร รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ มาพิจารณา ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยมีค่าเท่ากับ 0.397, 0.407 และ 0.398 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการอธิบายของตัวแปร พบว่าถ้าไม่นำตัวแปรอาชีพมาพิจารณา (แบบจำลองในตารางที่ 4.16) จะทำให้ตัวแปรต่างๆสามารถอธิบายได้ดีขึ้น (พิจารณาจากค่า T-stat ของตัวแปรที่มากขึ้น) ในขณะที่ถ้าไม่นำตัวแปร รายได้ และระดับการศึกษามาพิจารณา(แบบจำลองในตารางที่ 4.14 และ 4.15) จะทำให้ตัวแปรอื่นๆอธิบายได้ลดลง (พิจารณาจากค่า T-stat ของตัวแปรที่ลดลง) ดังนั้นจึงเห็นว่าควรตัดตัวแปรอาชีพออกไป และนำตัวแปร รายได้ และระดับการศึกษาไว้ในแบบจำลอง

นอกจากเหตุผลจากค่า T-stat ที่ทำให้ต้องตัดตัวแปรอาชีพออกไปจากแบบจำลองแล้ว ยังมีเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้สามารถตัดตัวแปรอาชีพออกไปได้ นั่นคือ ตัวแปรรายได้ที่พิจารณาไว้ในการศึกษา สามารถเป็นตัวแทนของตัวแปรอาชีพได้ในระดับหนึ่ง เพราะความเกี่ยวข้องกันของตัวแปรทั้ง

สองตามที่อธิบายไว้ในตารางที่ 4.10 ดังนั้นถึงแม้จะตัดตัวแปรอาชีพออกไปจากแบบจำลอง แต่ก็ยังสามารถนำกลุ่มรายได้ที่กำหนดไว้ในการศึกษา ไปวิเคราะห์หากลุ่มเป้าหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยจำแนกตามอาชีพได้

นอกจากการพิจารณาตัดตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกันออกไปแล้ว ผู้ศึกษาได้คำนึงถึงอิทธิพลร่วมของตัวแปรสองคู่ ซึ่งคาดว่าน่าจะมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว อิทธิพลร่วมของตัวแปรสองคู่นั้นได้แก่ อิทธิพลร่วมของตัวแปรภูมิลำนากับเพศ และอิทธิพลร่วมของตัวแปรภูมิลำนากับอายุ เนื่องจากเห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิลำนานต่างกัน ถึงแม้จะมีอายุเท่ากัน ก็อาจจะมีพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันได้ ยกตัวอย่างเช่นนักท่องเที่ยวชาวเอเชียและนักท่องเที่ยวชาวยุโรป ที่อยู่ในวัยเกษียณอายุ นักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม ถึงแม้จะอยู่ในวัยเดียวกัน แต่มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ต่างกัน โดยนักท่องเที่ยววัยเกษียณอายุชาวยุโรป มักนิยมท่องเที่ยวเพียงลำพัง ในขณะที่นักท่องเที่ยววัยเกษียณอายุชาวเอเชีย ยังนิยมท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะมากกว่า เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวเพศหญิงชาวเอเชีย และนักท่องเที่ยวเพศหญิงชาวยุโรป ที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวเพศหญิงชาวยุโรป มักกล้าที่จะท่องเที่ยวในรูปแบบที่ท้าทาย และผจญภัย ในขณะที่นักท่องเที่ยวเพศหญิงชาวเอเชียนิยมท่องเที่ยวในรูปแบบที่ปลอดภัย และสะดวกสบายมากกว่า อย่างไรก็ตามเมื่อนำอิทธิพลร่วมของตัวแปรดังกล่าวไปทดสอบความสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวแล้วพบว่า ไม่มีผลในการอธิบาย อีกทั้งยังทำให้ตัวแปรอื่นๆ ในแบบจำลองมีความสามารถในการอธิบายลดลง(ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ง.) ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงไม่นำอิทธิพลร่วมของตัวแปรมาพิจารณา

ดังนั้นแบบจำลองที่เหมาะสมจะนำมาศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นแบบจำลองที่แสดงในตารางที่ 4.16 ที่ไม่นำปัจจัยอาชีพมาพิจารณา ซึ่งพบว่าแบบจำลองนี้มีการกระจายแบบโคสแควร์เท่ากับ 317.146 มีองศาอิสระเท่ากับ 60 โดยค่าโคสแควร์ที่ได้จากการคำนวณนี้ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 ซึ่งหมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว กับตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการมีความเชื่อถือได้ด้วยระดับความเชื่อมั่น 90%

ตารางที่ 4.14 การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อไม่นำตัวแปรรายได้ : Inc มาพิจารณา)

Variable	j = 1		j = 2		j = 3	
	B	t-stat	B	t-stat	B	t-stat
Constant	-2.49	-1.45	0.37	0.27	-0.63	-0.39
Age	-0.01	-0.32	-0.02	-0.87	-0.05	-1.26
Time	-0.07	-1.19	-0.05	-1.10	-0.08	-1.02
Inc						
Zone	-0.79	-1.18	-0.93	-1.18	-1.92	-2.10***
Sex	-0.39	-0.57	-0.86	-1.11	0.79	1.03
Edu	1.73	2.32**	0.69	1.12	1.04	1.42
Occ1	0.48	0.48	0.90	0.98	0.05	0.05
Occ2	-1.93	-1.26	0.19	0.17	-0.37	-0.28
Occ3	19.25	0.00	19.00	0.00	18.82	0.00
Occ4	1.25	1.24	1.30	1.21	0.37	0.35
Interest1	22.81	0.00	20.04	0.00	19.85	0.00
Interest2	2.84	4.00***	2.79	4.96***	2.50	3.06***
Interest3	18.32	16.49***	19.21	23.71***	22.78	16.32***
Partner1	1.95	1.25	2.10	2.08**	2.33	1.97**
Partner2	0.73	0.97	0.53	0.78	0.39	0.49
Partner3	0.08	0.08	-0.69	-0.70	-0.59	-0.48
Source1	-0.03	-0.05	-0.47	-0.79	-0.17	-0.24
Source2	-0.71	-0.60	-0.87	-0.81	-0.04	-0.03
Source3	-0.11	-0.12	-1.40	-0.90	-0.56	-0.59
Source4	15.33	0.00	16.34	0.00	15.78	0.00
Source5	0.32	0.47	-0.23	-0.38	-0.47	-0.67
Log-Likelihood = -238.72		McFadden = 0.397		N=300		
Restricted Log-Likelihood = -396.801		Chi-Squared = 316.184		Sig.Level = 0.00		

* มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.1

** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05

*** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01

ตัวแปรตาม = โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ โดยกำหนดให้

j = 1 โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม

j = 2 โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

j = 3 โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม

กำหนดให้โอกาสในการเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม j = 4 เป็นค่า Baseline Category

ตารางที่ 4.15 การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อไม่นำตัวแปรระดับการศึกษา : Edu มาพิจารณา)

Variable	j = 1		j = 2		j = 3	
	B	t-stat	B	t-stat	B	t-stat
Constant	-2.38	-1.38	-0.06	-0.04	-0.48	-0.29
Age	0.00	0.01	-0.01	-0.20	-0.04	-1.25
Time	-0.07	-1.18	-0.06	-1.26	-0.08	-1.08
Inc1	0.03	0.02	-0.18	-0.15	-0.62	-0.45
Inc2	-1.18	-0.80	-1.34	-0.99	-1.91	-1.23
Inc3	1.04	0.90	0.92	0.86	-0.76	-0.60
Inc4	1.65	1.22	1.82	1.24	0.78	0.55
Zone	-0.45	-0.67	-0.72	-1.21	-1.81	-0.57
Sex	-0.31	-0.44	-0.88	-1.27	0.99	1.24
Edu						
Occ1	0.76	0.61	0.97	0.83	0.99	0.75
Occ2	-2.83	-1.57	-0.87	-0.62	-0.56	-0.34
Occ3	17.86	0.00	17.77	0.00	18.84	0.00
Occ4	0.62	0.52	0.77	0.70	0.67	0.52
Interest1	23.47	0.00	20.78	0.00	20.18	0.00
Interest2	3.23	4.24***	3.19	5.02***	2.78	3.14***
Interest3	18.66	16.45***	19.66	23.66***	23.23	17.65***
Partner1	2.28	1.97**	2.48	2.39**	2.74	2.27**
Partner2	0.97	1.22	0.54	0.74	0.55	0.65
Partner3	0.82	0.70	0.03	0.03	-0.17	-0.13
Source1	-0.17	-0.25	-0.68	-1.07	-0.32	-0.45
Source2	-1.44	-1.18	-1.45	-1.24	-0.78	-0.58
Source3	-0.17	-0.18	-1.51	-1.25	-0.68	-0.66
Source4	16.33	0.00	17.19	0.00	16.76	0.00
Source5	0.47	0.69	-0.16	-0.22	-0.30	-0.42
Log-Likelihood = -234.61		McFadden = 0.407				
Restricted Log-Likelihood = -396.801		Chi-Squared = 324.411				
Sig.Level = 0.000		N=300				

* มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.1

** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05

*** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.16 การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อไม่นำตัวแปรอาชีพ : Occ มาพิจารณา)

Variable	j=1		j=2		j=3	
	B	t-stat	B	t-stat	B	t-stat
Constant	-1.09	-0.67	0.93	0.66	0.38	0.23
Age	-0.03	-0.91	-0.02	-0.78	-0.05	-1.63*
Time	-0.06	-0.99	-0.05	-1.02	-0.07	-0.97
Inc1	-0.53	-0.50	-0.12	-0.12	-0.80	-0.71
Inc2	-1.31	-1.08	-1.04	-0.94	-1.81	-1.40
Inc3	0.68	0.72	0.90	1.04	-0.83	-0.81
Inc4	1.25	1.17	1.69	1.62*	0.65	0.58
Zone	-0.64	-0.98	-0.82	-2.75***	-1.92	-2.70***
Sex	-0.55	-0.79	-1.05	-1.63*	0.64	0.83
Edu	1.64	2.35**	0.77	1.32	1.11	1.16
Occ						
Interest1	22.77	18.23***	20.14	13.24***	19.62	14.45***
Interest2	2.79	3.94***	2.92	4.99***	2.52	2.97***
Interest3	18.66	16.78***	19.59	24.09***	23.17	17.25***
Partner1	2.01	1.49*	2.16	2.16**	2.53	2.16**
Partner2	0.22	0.28	0.08	0.12	-0.05	-0.06
Partner3	1.10	1.02	0.11	0.10	0.32	0.27
Source1	-0.03	-0.04	-0.55	-0.91	-0.21	-0.30
Source2	-0.11	-0.09	-0.42	-0.40	0.30	0.24
Source3	-0.80	-0.91	-1.68	-0.80	-0.80	-0.82
Source4	15.74	0.65	16.83	1.62*	16.50	0.75
Source5	-0.07	-0.11	-0.51	-0.86	-0.67	-0.95
Log-Likelihood = -238.24		Restricted Log-Likelihood =396.801				
McFadden = 0.398		Chi-Squared =317.146				
Sig.Level = 0.000		N=300				

* มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.1

** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05

*** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01

และเมื่อทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทจากแบบจำลองในตารางที่ 4.16 จะสามารถอธิบายได้ดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์สมการปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม

โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ($j = 1$) เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม ($j = 4$) จากการพิจารณาสมการในตารางที่ 4.16 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การศึกษา ความสนใจ และ ผู้ร่วมทาง ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

การศึกษา(Edu) นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สนใจจะเรียนรู้ มากกว่าต้องการความเพลิดเพลิน ตรงข้ามกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ ที่เน้นให้ความเพลิดเพลินในการเที่ยวชมความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า ซึ่งนักท่องเที่ยวที่สนใจเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ และศึกษาถึงสถาปัตยกรรมโบราณ น่าจะเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงมากกว่า

ความสนใจ(Int) ความสนใจของนักท่องเที่ยวมีผลต่อโอกาสการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01 แต่เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์จะพบว่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรความสนใจด้านประวัติศาสตร์/สถาปัตยกรรมโบราณ(Int1)มีค่ามากที่สุด โดยเท่ากับ 22.77 (ซึ่งมากกว่าค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร Int2 และ Int3) หมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีความสนใจด้านประวัติศาสตร์มีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากที่สุด ทั้งนี้ตรงกับการคาดคะเน คือ นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในเรื่องประวัติศาสตร์มีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากที่สุด

ผู้ร่วมทาง(Partner) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัว(Partner1) มีโอกาสเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มากกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.10 ทั้งนี้เนื่องจากในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มีเรื่องราวต่างๆ ให้ศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์ และมรดกทางสถาปัตยกรรม ซึ่งสามารถใช้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจได้มากกว่าการเรียนรู้จากแค่ในหนังสือ ซึ่งนักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางมากับครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่มีเด็กมาด้วย น่าจะสนใจ

แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ เพราะนอกจากจะได้ชื่นชมความสวยงามทางสถาปัตยกรรมแล้ว ยังได้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์โบราณ ซึ่งเหมาะแก่นักท่องเที่ยวทุกเพศ ทุกวัยด้วย

4.3.2 วิเคราะห์สมการปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชนเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม

โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน($j = 2$) เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม($j = 4$) จากการพิจารณาสมการในตารางที่ 4.16 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ รายได้ ภูมิสำเนา เพศ ความสนใจ ผู้ร่วมทาง และสื่อ ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

รายได้(Inc) นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000 – 20,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี(Inc4) มีโอกาสเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชนเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.1 เหตุผลที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จัดเป็นนักท่องเที่ยวระดับล่างที่มีรายได้ และค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวในระดับต่ำ แต่จะนิยมท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆที่มีสิ่งแปลกตกว่าที่พบเห็น และค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยวต้องไม่สูงมากนัก ดังนั้นนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากกว่านักท่องเที่ยวในกลุ่มอื่นๆ อาจเป็นเพราะแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมีรูปแบบชีวิตที่แปลกตา ไม่ว่าจะเป็ชนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวก็ต่ำกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มอื่น

ภูมิสำเนา(Zone) นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคยุโรปและเอเชียเนียบมีโอกาที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชนมากกว่านักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและเอเชียเนียบนั้น มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องการพบเจอสิ่งแปลกใหม่ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ ที่แตกต่างจากที่เคยเห็นมา อีกทั้งการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ (Home Stay) ที่ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปพักอาศัยกับชาวบ้านในท้องถิ่น รวมถึงวัฒนธรรมประเพณี ก็เริ่มเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้

เพศ(Sex) นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีโอกาสเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.1 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ในแหล่งเที่ยวนั้น หนนาการมักจะจัดการแสดงทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความสวยงาม และเป็นเอกลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็ศิลปะท้องถิ่น การรำ รำ และนาฏศิลป์ต่างๆ นอกจากจะมีความสวยงามทางศิลปะแล้ว ยังมีความสวย

งามในเรื่องของ เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น ผ้าพื้นเมือง ซึ่งความสวยงามต่างๆที่มีในแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมเหล่านี้ น่าจะสร้างความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวเพศหญิงได้มากกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย

ความสนใจ(Int) ความสนใจของนักท่องเที่ยวมีผลต่อโอกาสการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร ความสนใจในเรื่องวัฒนธรรมชุมชน(Int2) ในแต่ละสมการ แล้วพบว่าค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร Int2 ในสมการปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชนเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยว นันทนาการ จะมีค่ามากที่สุด(ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร Int2 มีค่า 2.92 ซึ่งมากกว่าค่า Int2 ในอีก 2 สมการ) ซึ่งแสดงว่านักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในเรื่องวัฒนธรรมชุมชน มีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด ซึ่งตรงกับสมมติฐานในการศึกษาคือนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเรื่องวัฒนธรรมชุมชน มีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด

ผู้ร่วมทาง(Partner) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัว/ญาติ(Partner1) มีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมชุมชน ได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกับผู้อื่น อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจะมีกิจกรรมให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำร่วมกัน เช่น การชมการละเล่นพื้นเมือง ประเพณี การใช้ชีวิตในรูปแบบโฮมสเตย์ ซึ่งความประทับใจจากกิจกรรมที่สามารถให้ความสนุกสนานกับสมาชิกในครอบครัวนั้นน่าจะทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัวเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ มากกว่านักท่องเที่ยวที่ร่วมทางมากับผู้อื่น

สื่อ(Source) นักท่องเที่ยวที่ได้รับข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวจากสื่อประเภทวิทยุ/โทรทัศน์(Source4) มีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.10 ทั้งนี้เป็นเพราะการท่องเที่ยวในรูปแบบวัฒนธรรมเริ่มเป็นที่แพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงทางวัฒนธรรมประเพณี หรือการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์(Home Stay) ก็เริ่มมีการแพร่ภาพในรูปแบบสารคดีทางวิทยุ/โทรทัศน์มากขึ้นด้วย ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ว่านักท่องเที่ยวที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้น่าจะได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อประเภทนี้มากที่สุด

4.3.3 วิเคราะห์สมการปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวบนนันทนาการ

โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ($j = 3$) เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวบนนันทนาการ($j = 4$) จากการพิจารณาสมการในตารางที่ 4.16 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ ภูมิภาค ความสนใจ และผู้ร่วมทาง ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

อายุ(Age) นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีแนวโน้มที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุมาก อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.10 ทั้งนี้เนื่องจากในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีกิจกรรมที่น่าตื่นเต้น และใช้กำลัง เช่นกิจกรรมเดินป่า ปีนเขา ดำน้ำ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวอายุน้อยที่ชอบท้าทาย ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวอายุน้อยจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากกว่า

ภูมิภาค(Zone) นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคยุโรปและโอเชียเนียมีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้มากกว่านักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและโอเชียเนียนั้น มักเลือกที่จะหลบอากาศหนาวมาท่องเที่ยวพักผ่อนในประเทศไทย อีกประการหนึ่งก็คือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวยุโรป และโอเชียเนียเป็นอย่างดี

ความสนใจ(Int) ความสนใจของนักท่องเที่ยวมีผลต่อโอกาสการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01 เช่นเดียวกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ เพราะเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรความสนใจแต่ละเรื่องแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในเรื่องธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อมมีความน่าจะเป็นที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากกว่านักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่องอื่นๆ(ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร Int3 มีค่า 23.17 ซึ่งมากกว่า Int1 และ Int2) ซึ่งตรงกับสมมติฐานในการศึกษาคือ นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเรื่องธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม มีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด

ผู้ร่วมทาง(Partner) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัว/ญาติ(Partner1) มีโอกาสที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้มากกว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกับผู้อื่น ซึ่งมีโอกาสที่จะไม่เลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัยได้ทำร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น แค้มป์ปิ้ง กิจกรรมชายหาด

ซึ่งเหมาะกับการท่องเที่ยวที่มักเป็นครอบครัว ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัวจึงน่าจะมี ความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่น

4.3.4 การคำนวณค่าความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยว

จากแบบจำลอง Multinomial Logistic ที่ได้ สามารถนำมาประมาณค่าความน่าจะเป็นที่ นักท่องเที่ยวคนใดคนหนึ่งจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์จากตารางที่ 4.16 ในการประมาณค่า ยกตัวอย่างเช่น ถ้าต้องการพยากรณ์ว่านักท่องเที่ยวชาวเอเชียตะวันออกจะเลือกแหล่ง ท่องเที่ยวประเภทใด โดยพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น จะสามารถพยากรณ์ได้ดังนี้

จากค่าสัมประสิทธิ์ของตารางที่ 4.16

$$j_1 = -1.09 - 0.64(\text{ZONE}=1)$$

$$= -1.09 - 0.64(1)$$

$$= -1.73$$

$$j_2 = 0.93 - 0.82(\text{ZONE}=1)$$

$$= 0.93 - 0.82(\text{ZONE}=1)$$

$$= 0.11$$

$$j_3 = 0.38 - 1.92(\text{ZONE}=1)$$

$$= 0.38 - 1.92(1)$$

$$= -1.54$$

$$j_4 = 0 \text{ เนื่องจากกำหนดให้แหล่งเที่ยวนั้นแทนการเป็น Baseline category}$$

ค่าความน่าจะเป็นในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ j หาได้จากการแทนค่าข้างต้นในสมการที่(16)

$$P_n(j) = \frac{\exp(j)}{\sum_{j=1}^J \exp(j)} \dots\dots(16)$$

$$\sum_{j=1}^J \exp(j)$$

เมื่อ J คือ แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยวเลือก

∴ โอกาสที่นักท่องเที่ยวชาวเอเชียจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ (j_1)

$$\begin{aligned} &= \frac{e^{-1.73}}{e^{-1.73} + e^{0.11} + e^{-1.54} + e^0} \\ &= \frac{0.18}{0.18+1.12+0.22+1} \\ &= 0.07 \end{aligned}$$

โอกาสที่นักท่องเที่ยวชาวเอเชียจะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม ชุมชน (j_2)

$$\begin{aligned} &= \frac{e^{0.11}}{e^{-1.73} + e^{0.11} + e^{-1.54} + 1} \\ &= \frac{1.12}{0.18+1.12+0.22+1} \\ &= 0.44 \end{aligned}$$

โอกาสที่นักท่องเที่ยวชาวเอเชียจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (j_3)

$$\begin{aligned} &= \frac{e^{-1.54}}{e^{-1.73} + e^{0.11} + e^{-1.54} + 1} \\ &= \frac{0.22}{0.18+1.12+0.22+1} \\ &= 0.09 \end{aligned}$$

โอกาสที่นักท่องเที่ยวชาวเอเชียจะเลือกแหล่งเที่ยวนันทนาการ (j_4)

$$\begin{aligned} &= \frac{e^0}{e^{-1.73} + e^{0.11} + e^{-1.54} + 1} \\ &= \frac{1}{0.18+1.12+0.22+1} \\ &= 0.40 \end{aligned}$$

จากค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้ คาดว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก มีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด เพราะความน่าจะเป็นที่ได้มีค่าสูงสุด

ดังนั้น เมื่อต้องการพยากรณ์ว่านักท่องเที่ยวที่มีลักษณะอื่นๆ เช่น นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย นักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดนั้น ก็สามารถทำได้ตามขั้นตอนข้างต้นเช่นกัน โดยได้แสดงค่าความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ที่คำนวณตามขั้นตอนข้างต้น ไว้ในตารางที่ 4.17 ซึ่งสามารถสรุปผลการพยากรณ์พฤติกรรมเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ได้ต่อไปนี้

- นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด ซึ่งดูจากค่าความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนที่มีค่าสูงสุด โดยนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและเอเชียเนียบมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.48)มากกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.44) ในขณะเดียวกันพบว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวนันทนาการในระดับรองลงมา(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.40) ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคยุโรปและเอเชียเนียบจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.27)

- นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.48) ในขณะที่มีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติน้อยที่สุด(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.16)

- นักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง คือมากกว่า 30,000 เหรียญสหรัฐต่อปี จะชอบแหล่งท่องเที่ยวทางนันทนาการมากที่สุด(นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี มีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางนันทนาการเท่ากับ 0.55 สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง30,001-40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี มีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางนันทนาการเท่ากับ 0.45) สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับปานกลางคือมีรายได้ในช่วง10,000-30,000 เหรียญสหรัฐต่อปี จะชอบแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด (ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.73)

- นักท่องเที่ยวเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากที่สุด(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.57) ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนมากที่สุด(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.48)

- นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.35) และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.14) มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.27 และ 0.06 ตามลำดับ) ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจะชอบแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.48) และนันทนาการ(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.19)มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.43 และ 0.08 ตามลำดับ)

- ความสนใจของนักท่องเที่ยวมีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวอย่างเห็นได้ชัด ยกตัวอย่างเช่นนักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่องประวัติศาสตร์มีความน่าจะเป็นในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์สูงสุดถึง 0.58 หรือนักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความน่าจะเป็นในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติถึง 0.95

- นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัว/ญาติมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.50 และ 0.42 ตามลำดับ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 2 แห่ง มีสภาพแวดล้อม และกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มสามารถทำร่วมกันได้ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณี แคมป์ปิ้ง กิจกรรมชายหาด สำหรับแหล่งท่องเที่ยว นันทนาการ พบว่ามีความน่าจะเป็นที่ผู้ที่เดินทางมากับครอบครัวจะเลือกน้อยที่สุด(ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.02) ทั้งนี้เป็นอาจเป็นเพราะแหล่งเที่ยวนันทนาการบางแห่ง เช่น บาร์ และไนท์โชว์ จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้ที่ต้องการมาเที่ยวเพื่อหาความสนุกสนาน และร่วมสังสรรค์เฮฮา จึงน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับผู้เดินทางมาเพียงลำพัง มากับเพื่อน หรือมากับคู่รักมากกว่า

- สื่อประเภทวิทยุ/โทรทัศน์มีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม/ชุมชนมากที่สุด โดยนักท่องเที่ยวที่ได้รับข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวจากสื่อดังกล่าวมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชนถึง 0.68

ตารางที่ 4.17 ความน่าจะเป็นในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ลักษณะของนักท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยว			
	ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ
ภูมิภาคเอเชียตะวันออก	0.07	0.44	0.09	0.40
ภูมิภาคยุโรป/โอเชียเนีย	0.06	0.48	0.27	0.19
อายุ	0.27	0.48	0.16	0.19
รายได้มากกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี	0.05	0.24	0.16	0.55
รายได้ 30,001 – 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี	0.04	0.40	0.11	0.45
รายได้ 20,001 – 30,000 เหรียญสหรัฐต่อปี	0.08	0.73	0.08	0.12
รายได้ 10,000 – 20,000 เหรียญสหรัฐต่อปี	0.06	0.73	0.15	0.05
ชาย	0.04	0.18	0.57	0.21
หญิง	0.06	0.48	0.27	0.19
การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป	0.14	0.43	0.35	0.08
การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	0.06	0.48	0.27	0.19
สนใจเรื่องประวัติศาสตร์/สถาปัตยกรรมโบราณ	0.58	0.31	0.11	0.00
สนใจเรื่องสังคม/ชุมชน/วัฒนธรรม	0.08	0.66	0.25	0.01
สนใจเรื่องธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม	0.00	0.05	0.95	0.00
สนใจเรื่องบันเทิง/ทันสมัย/นันทนาการ	0.06	0.48	0.27	0.19
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัว/ญาติ	0.06	0.50	0.42	0.02
ได้รับข้อมูลจากทางวิทยุ/โทรทัศน์	0.03	0.68	0.28	0.00

ที่มา : ค่าความน่าจะเป็นในตารางที่ 4.17 คำนวณมาจากขั้นตอนการคำนวณค่าความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ที่แสดงไว้ในหัวข้อ 4.3.4 โดยค่าสัมประสิทธิ์ที่ใช้ในการคำนวณได้มาจากแบบจำลองในตารางที่ 4.16

4.3.5 การวัดความแม่นยำของแบบจำลอง(Goodness of Fit)³⁶

ในการวัดความเหมาะสมของแบบจำลองว่ามีความสามารถในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้มากน้อยเพียงใดนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาจาก

1. ค่า Mc fadden R² หรือค่า Likelihood Ratio Index

$$\text{ซึ่ง Mc fadden R}^2 = 1 - \frac{L(B)}{L(O)}$$

โดยที่ L(B) คือค่า Log likelihood Function สำหรับแบบจำลองที่มีตัวแปรอิสระตามที่กำหนด
L(O) คือค่า Log likelihood Function สำหรับแบบจำลองที่มีเพียงค่าคงที่

ค่า Mc fadden R² จะคล้ายกับค่า R² คือจะมีค่าระหว่าง -1 ถึง 1 ถ้าค่าของ Mc fadden R² มีค่าเท่ากับ -1 หรือ 1 แสดงว่า แบบจำลองที่ได้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้อย่างสมบูรณ์ และถ้าค่าของ Mc fadden R² เท่ากับ 0 แสดงว่าแบบจำลองที่ได้ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาพิจารณาได้เลย

ในการทดลองวัด Goodness of Fit โดยใช้ค่า Mc fadden R² ถ้าค่า Mc fadden R² มีค่ามากกว่า 0.2 ขึ้นไป แสดงว่าแบบจำลองที่ได้มีความเหมาะสมในระดับที่ยอมรับได้ สำหรับแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีค่า Mc fadden R² เท่ากับ 0.398 ซึ่งแสดงว่าแบบจำลองที่ได้มีความเหมาะสม

2. The Overall Percent Correctly Estimated

คือค่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการพยากรณ์ของแบบจำลอง โดยจะเป็นการเปรียบเทียบผลการพยากรณ์ที่ตัวอย่างจะเลือกทางเลือกต่างๆ ซึ่งผลการพยากรณ์นี้จะเป็นทางเลือกที่มีค่าความน่าจะเป็นที่จะได้รับเลือกสูงสุด ซึ่งได้จากการประมาณค่าจากแบบจำลอง (ตามขั้นตอนในหัวข้อ 4.3.4) โดยถ้าผลการพยากรณ์ซึ่งเป็นทางเลือกที่มีค่าความน่าจะเป็นสูงสุด ตรงกับทางเลือกที่ตัวอย่างได้เลือกจริง แสดงว่าการพยากรณ์ของแบบจำลองถูกต้อง ซึ่งสามารถอธิบายจากตารางที่ 4.18 ได้ดังนี้

³⁶ ในการวัดความแม่นยำของแบบจำลอง Multinomial Logit นั้น ยังไม่มีการยอมรับอย่างเป็นทางการว่าวิธีใดเป็นวิธีที่สามารถวัดความแม่นยำของแบบจำลองได้น่าเชื่อถือที่สุด แต่วิธีที่นำมาใช้วัดความเหมาะสมของแบบจำลองในการศึกษาครั้งนี้เป็นวิธีการวัดความเหมาะสมของแบบจำลองที่งานศึกษาที่ใช้ แบบจำลอง Multinomial Logit ส่วนมากนิยมใช้ อ้างจาก : Peter Kennedy, *A Guide to Econometrics*. 4th Ed. (Blackwell Published Ltd.,1999).

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบผลการพยากรณ์ในแต่ละทางเลือกกับทางเลือกที่ได้จากการสำรวจ

แหล่งท่องเที่ยว	ผลจริงรวม	ผลที่ได้จากการพยากรณ์				เปอร์เซ็นต์ ความถูกต้อง
		ประวัติศาสตร์	วัฒนธรรมชุมชน	ธรรมชาติ	นันทนาการ	
ประวัติศาสตร์	68	35.00	29.00	2.00	2.00	51.47%
วัฒนธรรมชุมชน	110	8.00	80.00	15.00	7.00	72.73%
ธรรมชาติ	90	1.00	16.00	72.00	1.00	79.12%
นันทนาการ	32	2.00	14.00	0.00	16.00	50.00%
Overall Percentage	300	15.10%	46.60%	29.50%	8.90%	63.33%

ที่มา : ได้จากการประมาณค่า

- จากตัวอย่างจำนวน 68 รายที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แบบจำลองที่ได้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้อง (มีความน่าจะเป็นสูงสุดที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์) 35 ราย หรือถูกต้อง 51.47%

- จากตัวอย่างจำนวน 110 รายที่เลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน แบบจำลองที่ได้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้อง (มีความน่าจะเป็นสูงสุดที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน) 80 ราย หรือถูกต้อง 72.73%

- จากตัวอย่างจำนวน 90 รายที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แบบจำลองที่ได้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้อง (มีความน่าจะเป็นสูงสุดที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ) 72 ราย หรือถูกต้อง 79.12%

- จากตัวอย่างจำนวน 32 รายที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ แบบจำลองที่ได้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้อง(มีความน่าจะเป็นสูงสุดที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ) 16 ราย หรือถูกต้อง 50.00%

- จากตัวอย่างจำนวน 300 ราย แบบจำลองที่ได้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องรวม 63.33 % ซึ่งทำนายได้ถูกต้องมากกว่า 50% แสดงว่าแบบจำลองมีความเหมาะสม³⁷

³⁷ การพิจารณาว่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องเป็นเท่าใดจึงจะเหมาะสมนั้นขึ้นกับเรื่องที่เกี่ยวข้องที่ใช้ ไม่มีการกำหนดแน่นอน แต่ถ้ายิ่งเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องมีค่าสูง ยิ่งแสดงว่าแบบจำลองมีความเหมาะสม อัจจาก : กัลยา วาณิชย์บัญชา, การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ 1(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2544).